

Förvaltningen för utbildning, kost, kultur
och fritid

Vår referens: Thomas Ladö

Telefon: 040-641 10 00

E-post: thomas.lado@lomma.se

Diarienummer: U2025/00630

u.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över remiss av betänkandet *Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19)*

Bakgrund

Lomma kommun har getts möjlighet att yttra sig över betänkandet *Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19)*

Remissvaret har tagits fram internt på förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid, i dialog med förstelärare vid respektive grundskoleenhet samt genom dialog med skolledare. Vidare har yttrandet presenterats för Barn- och utbildningsnämnden.

I betänkandet *Kunskaper för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19)* lyfts bland annat behovet av en stärkt lärarroll, minskade krav på individualisering samt ett förstärkt fokus på lärande. Utredningen omfattar även en översyn av kursplanerna i dessa skolformer.

Lärarens roll

Utredningen har förslag inom tre huvudområden där det första handlar om lärarens roll och där utredningen anger att man vill komma till rätta med överkrav på individualisering och anpassning av undervisningen samt stärka lärarnas roll. Det handlar om att det tydligt ska anges att det är läraren som leder undervisningen.

- Definitionen av undervisning ska ändras så att förmedling och förankring av kunskaper och värden framgår i läroplanen och att det blir tydligt att undervisningen bestäms och leds av lärarna.
- Utgångspunkten för undervisningen ska vara att så många elever som möjligt ska kunna följa den ordinarie undervisningen. Den ska utformas för att förebygga stödbehov bland annat genom lärarlett arbete som tidigt inriktas på träning av grundläggande färdigheter, koncentration och uthållighet.
- De barn som inte kan följa den ordinarie undervisningen ska få stödundervisning. Vissa elever ska ges särskilt stöd efter en utredning och det särskilda stödet ska vara möjligt både för elever som inte redan fått stödundervisning och för elever där stödundervisningen inte har varit tillräcklig

Förstärkt kunskapsinriktning

Utredningen lämnar förslag för att förstärka skolans kunskapsinriktning vilket innebär enligt betänkandet:

- Att läroplanernas inledande delar och kursplanerna ska betona vikten av att alla elever tidigt lär sig läsa, skriva och räkna samt får grundläggande kunskaper och färdigheter inom olika kunskapsområden.
- Att det ska framgå av de inledande delarna i läroplanerna att skolan ska förmedla kunskaper som är förankrade i de bästa vetenskapliga förklaringarna.
- Att ett nytt mål om att varje elev inser värdet av kunskap ska införas i de inledande

delarna av läroplanerna.

- Att det kunskapsbegrepp som används i läroplanernas inledande delar och i kursplanerna ska förenklas så att det blir mer praktiskt användbart och anpassat till skolans verksamhet.
- Att kursplanerna ska lyfta fram grundläggande kunskaper och färdigheter som är specifika för olika ämnen samt att inslagen av analys och resonemang och av skrivningar som leder till individuellt arbete ska minska.
- Att kursplanerna ska precisera vad det är meningen att eleverna ska lära sig och när det är meningen att de ska göra det.

Läroplanerna ska skrivas om

Läroplanerna ska få en ny struktur och ett nytt innehåll. Läroplanerna ska kortas och deras innehåll koncentreras. Utredningen anser att det är ett problem att det inte står något om hur undervisningen ska genomföras i dagens läroplaner trots att det finns vetenskapligt förankrade underlag som beskriver vad som kännetecknar god undervisning. Därför föreslår utredningen att läroplanen ska innehålla riktlinjer om hur undervisningen ska bedrivas.

Dagens kursplaner ska skrivas om

Dagens kursplaner är enligt utredningen inte tillräckligt anpassade efter barns kognitiva utveckling och det ställs orimligt höga krav på analys och resonemang på bekostnad av grundläggande kunskaper och färdigheter. Det centrala innehållet är inte tillräckligt konkret och detaljerat. Lärarna får inte heller hjälp med att prioritera. Kursplanerna ska kännetecknas av en tydlig kunskapsinriktning. I samtliga ämnen ska vikten av grundläggande kunskaper och färdigheter betonas, och betoningen ska vara starkast i de tidiga årskurserna.

- Varje kursplan ska ange vad som ska behandlas i undervisningen, vad det är meningen att eleverna ska lära sig och när det är meningen att de ska göra det på ett så precist och konkret sätt som möjligt för varje stadium och i förekommande fall årskurs.
- Språket i kursplanerna ska vara ämnesspecifikt och termer som är vedertagna, accepterade och vetenskapligt underbyggda ska användas i så hög utsträckning som möjligt.
- Kursplanerna ska ge lärarna stöd för undervisningens genomförande inom varje stadium och i förekommande fall årskurs. När det gäller läsning ska lärarna få stöd för val som främjar läsutveckling på vetenskaplig grund.
- Kursplanerna ska ha en uttrycklig, väl synlig och ämnesförankrad progression mellan varje stadium och i förekommande fall mellan årskurser.
- Kursplanernas nivå ska anpassas till barns kognitiva utveckling och olika elevgruppers kognitiva förutsättningar.
- Varje kursplan ska ge information om hur ämnet och ämnesundervisningen bidrar till de övergripande målen i läroplanens inledande delar.
- Kursplanerna ska betona undervisning och lärande före bedömning och

betygssättning. Information ska lyftas över från betygskriterierna till andra delar i kursplanerna så att man kommer ifrån att kriterierna styr undervisningen.

Sammanfattning

Lomma kommun har getts möjlighet att yttra sig över betänkandet *Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19)*

Remissvaret har tagits fram internt på förvaltningen för utbildning, kost, kultur och fritid, i dialog med förstelärare vid respektive grundskoleenhet samt genom dialog med skolledare. Vidare har yttrandet presenterats för Barn- och utbildningsnämnden.

Barn- och utbildningsnämnden delar utredningens bedömning att det finns flera utmaningar i dagens skolsystem – bland annat otydliga kursplaner, en överbetoning på individualisering samt ett otillräckligt fokus på grundläggande kunskaper – och anser att de föreslagna förändringarna, såsom en tydligare lärarroll, färre och tydligare mål samt minskat fokus på individen, där läraren ges ett ökat mandat att leda undervisningen i stället för att varje elev i stor utsträckning ska arbeta självständigt, är väl motiverade.

Nämnden ser positivt på utredningens ambition att stärka skolans kunskaps- och bildningsuppdrag genom en tydligare struktur i läroplanerna. Den föreslagna reformen innebär ett ökat fokus på läsning, skrivning och matematik, vilket sänder viktiga signaler till hela professionen om att dessa färdigheter utgör grunden i svensk utbildning. Det blir också tydligare för skolhuvudmännen vad eleverna ska ha med sig från de olika stadierna, vilket i sin tur klargör vad som ska följas upp.

Vidare delar nämnden målsättningen att varje elev ska ges möjlighet att utvecklas så långt som möjligt utifrån sina mål och förutsättningar, samt att elever lär sig i olika takt och omfattning. Vi ställer oss bakom de undervisningsstrategier och allmänna principer för undervisningen som lyfts i utredningen, och som möjliggör ett fortsatt fokus på undervisningens kvalitet – den faktor som har störst påverkan på elevernas lärande och måluppfyllelse – samt på betydelsen av det kompensatoriska arbetet i klassrummet.

Nämnden delar även bedömningen att lärare bör uppmuntras att systematiskt, och i samverkan med kollegor, pröva och utveckla undervisningsmetoder samt gemensamt stärka sin professionalitet och yrkeskunskap. Vi ställer oss också bakom att regeringen bör verka för att det tas fram och tillgängliggörs exempel på god undervisning i olika ämnen, baserade på beprövad erfarenhet – något som Lomma kommun gärna medverkar till.

Regeringen bör också beakta att det är viktigt att skolhuvudmän och skolor, genom det systematiska kvalitetsarbetet, ger lärare förutsättningar att utveckla sin undervisning. Det innebär både att bredda och fördjupa sin undervisningsrepertoar, i enlighet med utredningens förslag. Dessutom behöver undervisningen följas upp för att kunna identifiera vilka insatser som krävs för att höja kvaliteten.

Regeringen bör vidare beakta att implementeringen av de nya läroplanerna kommer att kräva omfattande insatser på lokal nivå. Detta inkluderar fortbildning av personal, justeringar i skolornas styrning och ledning samt förstärkning av elevhälsan. För att lärare ska kunna tillämpa nya undervisningsstrategier krävs ett långsiktigt stöd, tillräcklig tid för anpassning samt insatser för att skapa samsyn kring förändringarnas syfte och innehåll.

Nämnden ifrågasätter därför att en så omfattande reform planeras att genomföras inom en så kort tidsram. Utredningen påpekar själv att vissa underlag behöver tas fram i ett högt tempo för att reformen ska kunna införas samtidigt som den tioåriga grundskolan träder i kraft.

Nämnden delar bedömningen att riktlinjen om samarbete med hemmet för att utveckla skolans innehåll och verksamhet är för generell. Därför är nämnden positiv till att det nu preciseras vad detta samarbete ska omfatta. Detta kan i sin tur innebära att skolan behöver tydliggöra gränserna för rollfördelningen mellan skola och hem, vilket i sig kan få organisatoriska och kommunikativa konsekvenser.

Slutligen föreslår nämnden ett tillägg om att den information som Skolverket tillhandahåller ska göras tillgänglig på ett sätt som är tydligt dokumenterat och beskrivet, så att den blir lätt att hitta, förstå och använda – även för personer utan fördjupad ämneskunskap.

Yttrande

Lomma kommun har getts möjlighet att yttra sig över betänkandet *Kunskap för alla – nya läroplaner med fokus på undervisning och lärande (SOU 2025:19)*

Barn- och utbildningsnämnden delar utredningens bedömning att det finns flera utmaningar i dagens skolsystem, bland annat otydliga kursplaner, en överbetoning på individualisering samt ett otillräckligt fokus på grundläggande kunskaper. Nämnden instämmer i denna problembeskrivning och anser att de föreslagna förändringarna – däribland en tydligare lärarroll, färre och tydligare mål, mindre fokus på individ och där läraren ska ges ett ökat mandat att leda undervisningen, i stället för att varje elev ska arbeta självständigt i stor utsträckning.

Nämnden ser därför positivt på utredningens ambition att stärka skolans kunskaps- och bildningsuppdrag genom en tydligare struktur i läroplanerna. Den föreslagna reformen innebär en betydande omställning med syfte att förbättra undervisningens kvalitet och likvärdighet.

Nämnden är positiv till att en ny läroplan kan bidra till en konstruktiv diskussion om vad eleverna ska kunna. Det stärker möjligheterna att samtala om kunskap och bildning, och tydliggör att det är läraren som leder den processen i klassrummet. Undervisningens kvalitet är den enskilt viktigaste faktorn för elevernas lärande och bör lyftas fram i större

utsträckning. Nämnden föreslår därför ett tillägg som förtydligar sambandet mellan undervisningens kvalitet och dess effekt på elevernas lärande.

Vidare delar nämnden utredarens bedömning att betygskriterierna inte behöver vara lika omfattande eller konstrueras på samma sätt som i dag. Genom att lyfta över information från betygskriterierna till andra delar i kursplanerna kan man komma ifrån att kriterierna styr undervisningen. Ur ett elevperspektiv kan dessa förändringar bidra till att fokus flyttas från att elevernas kunskaper hela tiden ska bli bedömda till att de kan få tid att öva och lära sig utifrån ett ämnesinnehåll. Det kan också i sin tur bidra till minskad stress hos eleverna. Som framgår av bilaga 8 är bedömnings- och betygssituationer stressande för eleverna.

Nämnden delar bedömningen att för att uppmuntra lärare att systematiskt och tillsammans med andra pröva ut olika metoder för undervisningen och gemensamt utveckla sin profession och yrkeskunskap gör vi bedömningen att regeringen bör se till att det tas fram och tillgängliggörs exempel på god undervisning i olika ämnen baserade på beprövad erfarenhet.

Nämnden delar bedömningen att lärare ska kunna utöka och förfina sin undervisningsrepertoar. Exempelen är tänkta att fungera som ett stöd i lärarnas undervisning så att inte alla lärare behöver uppfinna hjulet på nytt. Ett nytt system för att ta fram och tillgängliggöra exempel på god undervisning i olika ämnen. Möjligen kan det även finnas en poäng med att stärka dialogen med olika praktiker och yrkesverksamma för att följa upp och ha ett gemensamt lärande. Nämnden föreslår ett tillägg om att dialog med huvudmän ska stärkas tillgängliggöra exempel på god undervisning i olika ämnen.

När det gäller förslaget om att ta bort "extra anpassningar" anser nämnden att det finns en risk att elever i behov av tidiga och flexibla stödinsatser hamnar i kläm. Begreppet har fungerat som ett viktigt verktyg för att uppmärksamma elevers behov innan mer formella stödåtgärder sätts in. Ett avskaffande av detta begrepp kräver därför att tydliga alternativ och vägledningar erbjuds för att säkerställa att ingen elev faller mellan stolarna. En ny läroplan förändrar synen på det pedagogiska ledarskapet och ställer krav på insikt om vilken typ av fortbildning som behöver erbjudas – särskilt inom områden som förändrad syn på elevhälsans roll samt ett tydligare fokus på kunskapsuppdraget.

Nämnden är dock kritisk till att en så omfattande reform ska genomföras under så kort tid. Utredningen själv pekar på att vissa underlag behöver tas fram i ett högt tempo för att reformen ska kunna träda i kraft i samband med införandet av den tioåriga grundskolan. Samtidigt som denna reform genomförs planeras även en betygsreform enligt förslagen i Ett likvärdigt betygssystem (SOU 2025:18). Under en övergångsperiod kommer parallella läroplaner att gälla – både den föreslagna och Lgr11.

Regeringen bör vidare beakta att implementeringen av de nya läroplanerna kommer att kräva omfattande insatser på lokal nivå. Detta inkluderar fortbildning av personal, justeringar i skolornas styrning och ledning samt förstärkning av elevhälsan. Om lärare ska

tillämpa nya undervisningsstrategier krävs ett långsiktigt stöd och tillräcklig tid för anpassning.

Nämnden delar bedömningen att det stöd som Skolverket tillhandahåller behöver ha en gedigen vetenskaplig förankring. Det är normalt inte tillräckligt att enbart hänvisa till en enskild forskningsstudie eller ett enskilt forskningsprojekt. Vi instämmer i denna uppfattning och drar slutsatsen att det krävs förändringar av det stödmaterial som Skolverket erbjuder.

Nämnden föreslår ett tillägg om att informationen ska tillgängliggöras på ett sådant sätt att den beskrivs tydligt, så att den är lätt att hitta, förstå och använda – även av människor utan fördjupad kunskap i ämnet.

Synpunkter på förslag i delavsnitt

1. Författningsförslag (s. 121)

1.4 Förslag till förordning om läroplan för anpassade grundskolan (s. 127)

Synpunkt:

I betygs- och bedömningskriterierna anges betyget F. Det bör klargöras om detta innebär att betyget F föreslås återinföras. Om så är fallet behöver syftet med förändringen tydliggöras.

2. Problembild, uppdrag och disposition (s. 121)

2.1.4 Lärarrollen har förändrats och det är svårt att rekrytera lärare (s. 127)

Synpunkt:

Det är mycket positivt att denna utmaning lyfts fram i utredningen. Nämnden vill dock understryka vikten av att styrning och reglering av planeringstiden fortsatt sker inom ramen för kommunens ansvar.

2.1.5 Det ställs för höga krav på individualisering med orimliga förväntningar som följd (s. 129)

Synpunkt:

Nämnden välkomnar att problematiken med alltför höga krav på individualisering uppmärksammas. En tydligare betoning på grundläggande färdigheter bedöms kunna minska behovet av individualiserad undervisning och särskilt stöd, vilket i förlängningen gynnar både elever och lärare.

4. Läroplanernas inledande delar (s. 177)

Synpunkt:

Nämnden ser generellt positivt på att frågan om delaktighet och inflytande lyfts fram. Det är dock viktigt att en tydlig distinktion görs mellan formell delaktighet, som exempelvis elevrådsverksamhet, och andra former av inflytande. Dessa aspekter är viktiga för att eleverna ska förstå hur det demokratiska systemet fungerar och känna sig delaktiga i sin utbildning. Samtidigt bör förväntningarna på elevers och vårdnadshavares inflytande över undervisning, bedömning och val av studiemedel m.m. tonas ner. En sådan distinktion bör tydligt framgå i kursplanerna, där inflytandefrågor aktualiseras.

4.3.3 Överväganden som gjorts i framtagandet av förslaget (s. 232)

Synpunkt:

Det är mycket positivt att förslaget tydligt anger att "normen för undervisning är att den sker i grupp och att den bestäms och leds av en lärare" (s. 237). Detta är ett utmärkt exempel på den tydlighet som kan vara till stor hjälp i praktiken, och som kan bidra till att skapa en mer strukturerad och effektiv undervisning.

*5. Principer och riktlinjer för kursplaner (s. 255)**5.1.1 Det finns problem med konstruktionen av dagens kursplaner (s. 256)*

Synpunkt:

Varje del av kursplanerna är klar och tydlig och ger ett bra stöd. Dock finns det skillnader i struktur, layout och språk mellan ämnesdelarna. Dessa variationer har tydligt syftat till att skapa specifika ämnesdiskurser, vilket är positivt då det kan fördjupa stödet inom respektive ämnesområde. Däremot bedöms olikheterna göra det svårare att hjälpa kollegor över ämnesgränser. För att underlätta samarbetet mellan ämnen kan det vara fördelaktigt om läroplanens struktur formas enhetligt i alla delar.

5.1.3 Även i Lgr 22 kvarstår problem med kursplanerna (s. 262)

Synpunkt:

Kunskapsnivån i den nuvarande läroplanen är hög, och förslaget behåller denna höga nivå, vilket är positivt. Det är viktigt att vi fortsatt säkerställer en hög och likvärdig kunskapsnivå för alla elever.

5.2.1 Kursplanerna ska kännetecknas av en fast kunskapsinriktning och vikten av grundläggande kunskaper och färdigheter ska betonas (s. 269)

Synpunkt:

Det är bra att betona grundläggande kunskaper, då det leder till att färre elever behöver särskilt stöd. Stöd ges dock när det är nödvändigt, vilket är en positiv aspekt.

5.2.2 Kursplanerna ska ange vad som ska behandlas, vad eleverna ska lära sig och när de ska göra det (s. 272)

Synpunkt:

Nämnden noterar att mycket av undervisningen återkommer i fördjupad form i de olika stadierna och följer elevernas kognitiva utveckling på ett bra sätt. Det är dock viktigt att hänsyn tas till eventuell stoffträngsel i SO- och NO-ämnena.

5.2.3 Det undervisningen ska behandla och eleverna ska lära sig ska utgå från begreppen kunskaper, färdigheter och förhållningssätt (s. 277)

Synpunkt:

Attityder till ämnet är viktiga och kan vara en avgörande signal under utvecklingssamtal med elever. Lärarna behöver ibland arbeta för att ge ett positivt intryck av ämnet. Det är därför bra att attityder och förhållningssätt beaktas i förslaget.

5.2.5 Kursplanerna ska ge lärarna stöd för undervisningens genomförande (s. 283)

Synpunkt:

Nämnden anser att lärare måste behärska sitt ämne. Samtidigt är det positivt att kursplanerna anpassas så att nyutbildade lärare och lärare utan legitimation eller behörighet får extra stöd i sin undervisning, för att säkerställa att gemensamma metoder används.

5.2.7 Kursplanernas nivå ska anpassas till barns kognitiva utveckling och olika elevgruppers kognitiva förutsättningar (s. 287)

Synpunkt:

Det är bra att kursplanerna anpassas till barns kognitiva utveckling, men för elever i förskoleklass bör lekens betydelse för inläringen betonas ytterligare.

5.2.10 Kursplanerna ska betona undervisning och lärande före bedömning och betygssättning (s. 293)

Synpunkt:

Betygskriterier och kunskapskrav har ofta styrt undervisningen på bekostnad av det centrala innehållet och syftet med undervisningen. Förslaget att betona undervisning och lärande före betygssättning är positivt. Samtidigt finns en oro för att denna förändring kan leda till att

undervisningen fokuserar på lägsta nivå. Frågan om implementering är också något som behöver beaktas noggrant.

5.4.6 Betygs- och bedömningskriterier (s. 293)

Synpunkt:

Bra att lärandet betonas och att fokus ligger på att stödja elevernas utveckling snarare än att främst fokusera på betyg.

5.5 Den nya kursplanestrukturen – exemplifierad genom delar inom några ämnen (s. 325)

Synpunkt:

Begreppet "förbereda" används i texten för de olika ämnesdelarna. Det skulle behöva definieras och förtydligas för att säkerställa en enhetlig förståelse.

5.5.2 Matematik (s. 338)

Synpunkt:

Nämnden understryker vikten av att lägga en tydlig grund för elevernas matematiska kunskaper i lågstadiet. Leken anses vara en viktig del av detta arbete, särskilt i de lägre årskurserna.

5.5.4 Samhällskunskap (s. 368)

Synpunkt:

Nämnden bedömer att en del av innehållet, som att definiera olika typer av textformer (till exempel argumenterande debattartiklar), ligger utanför samhällskunskapens ämnesområde. Detta kan i stället behandlas inom ämnet Svenska, där olika skrivformer diskuteras.

5.5.5 Slöjd (s. 376)

Synpunkt:

Nämnden ser positivt på att fokus på teori minskas och att undervisningen blir mer praktiskt inriktad. Detta är ett bra sätt att göra ämnet mer hands-on och relevant för eleverna.

5.5.6 Kommentarer till exemplen i svenska, matematik, biologi, samhällskunskap och slöjd (s. 384)

Synpunkt:

Förslaget pekar på anpassning av kursplanernas nivå till barns kognitiva utveckling. En av de största förändringarna är att den tidigare "värdeordsmodellen" tas bort och ersätts med stadiespecifika mål. Vidare har betygs- och bedömningskriterierna blivit enhetliga för alla ämnen. En fråga som uppstår är om detta innebär att blockbetyg kommer att fortsätta att tillämpas.

6. Praktisk-estetiska ämnen (s. 393)

6.2.2 Reflektion ska vara nedtonad och kopplas tydligt till elevernas eget görande (s. 417)

Synpunkt:

Det har på senare år rapporterats om att barns finmotorik inte utvecklas i samma takt som tidigare, vilket tros bero på att digitala aktiviteter alltmer dominerar barnens vardag (Bilaga 8, s. 851). Därför är det positivt att kursplanerna för de praktisk-estetiska ämnena nu betonar praktiska färdigheter och stärker kopplingen till elevernas eget görande. Detta stödjer en mer aktiv och konkret lärandeprocess för eleverna.

7. Läsning (s. 421)

7.1.1 Utredningen fokuserar på läs- och skrivinlärning i lågstadiet (s. 423)

Synpunkt:

Det är bra att läs- och skrivinlärning lyfts fram, eftersom det finns en stark vetenskaplig grund som visar på hur avgörande läs- och skrivförmåga är för elevers framgång i övriga ämnen.

7.1.3 Skrivning och skrivinlärning löper parallellt med läsning och läsinlärning (s. 424)

Synpunkt:

Generellt sett är det positivt att skärmanvändning minskas. Därför är det bra att betona analoga metoder och att arbete med handskrift är en central del av undervisningen. Det är också viktigt att skriva och skrivinlärning sker parallellt med läsning och läsinlärning. Samtidigt bör digitala verktyg inte tas bort helt. För vissa elever är digitalt stöd, som talsyntes, avgörande för att kunna ta del av undervisningen och för att stödja det kompensatoriska uppdraget.

7.2.5 Anpassningar för elever i behov av stöd riskerar att ersätta nödvändig lästräning (s. 432)

Synpunkt:

Det lyfts fram en risk med överanpassning, till exempel genom teknik för att få texter upplästa. Samtidigt kan digitala hjälpmedel vara ett värdefullt stöd för elever med

lässvårigheter. För att säkerställa att dessa hjälpmedel inte ersätter den nödvändiga lästräningen är det viktigt att använda både analoga och digitala verktyg på ett balanserat sätt, där analoga verktyg används som utgångspunkt och digitala verktyg som stöd när det behövs.

8. Digitalisering (s. 479)

8.1 Digitalisering i dagens läroplan för grundskolan (s. 480)

Synpunkt:

Även om betoningen på analoga läromedel är bra, kan digitala läromedel inte helt tas bort. En balans mellan analoga och digitala verktyg är det bästa alternativet, som tidigare nämnts under punkt 7.2.5.

Synpunkt:

Det krävs digital kompetens hos eleverna, som behöver lära sig när och hur de ska välja mellan analoga och digitala läromedel, beroende på situation. Lärarna måste också vara tydligare i sin undervisning om när och hur de digitala verktygen ska användas. Det är också avgörande att de digitala verktygen inte ersätter lärarna, utan snarare fungerar som ett komplement i undervisningen. Det är viktigt att skapa en tydlig progression i kunskapsutvecklingen.

Vidare är tillgången till digitala verktyg en likvärdighetsfråga – alla elever ska ha lika förutsättningar att ta till sig utbildningen, och digitala verktyg spelar en viktig roll i detta sammanhang.

9. Totalförsvarsfrågor och Nato (s. 511)

9.1 Totalförsvar i tidigare och nuvarande läroplaner för grundskolan (s. 511)

Synpunkt:

Det är positivt att totalförsvarsfrågor och NATO ingår i läroplanen för grundskolan, och att en koppling görs till aktuella frågor i omvärlden. För närvarande gäller detta dock endast högstadiet. Förslaget att inkludera dessa ämnen även i mellanstadiet, som en del av samhällskunskapsämnet, är bra. Det är också viktigt att ge ett mer generellt resonemang om försvarsallianser.

10. Genomförande av nya läroplaner och behov av andra förändringar (s. 527)

Synpunkt:

Förslaget innebär stora förändringar och en kort implementeringstid. Det vore bra om implementeringen av den nya läroplanen genomförs vid övergångarna mellan stadier, även

om det innebär att lärarna måste arbeta med två läroplaner under ett par år. Stödmaterial kommer att vara avgörande för en framgångsrik implementering.

10.3 Vidare hantering av läroplanerna för förskolan, gymnasieskolan, anpassade gymnasieskolan och Komvux (s. 539)

Synpunkt:

Nämnden välkomnar att läroplanerna för förskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola och Komvux nämns i avsnitt 10.3.1 och att ett framtida arbete förutses. Nämnden bedömer att de föreslagna förändringarna, trots att de primärt rör andra skolformer, kan få betydande implikationer för framtida styrning och praktik. Det är av stor betydelse att de aktuella skolformernas särart tydligt lyfts fram i det fortsatta arbetet och att en revidering av läroplanerna sker med förankring i verksamheternas unika uppdrag och pedagogik.

Konsekvenser

Lomma kommun ser mycket positivt på det signalvärde som den nya läroplanen sänder – med ett tydligt fokus på undervisning och lärande. Det är av största vikt att läroplanen implementeras av samtliga skolhuvudmän i Sverige. För att lyckas krävs resurser i form av tid och personal, inte minst för att skapa samsyn kring förändringarna. Det viktigaste är att eleverna får en likvärdig undervisning – oavsett vem som står i klassrummet.

Under införandefasen kan arbetsbördan komma att öka, särskilt om implementeringen innebär nya arbetssätt, mer dokumentation eller särskilda utbildningsinsatser. En sannolik konsekvens är att personal behöver fortbildning eller stöd för att förstå och tillämpa förändringarna på ett korrekt sätt. I implementeringsarbetet behöver det också identifieras vad i undervisningen och utbildningen som ska förändras, läggas till eller tas bort, och säkerställas att detta avspeglas i det praktiska arbetet. Lomma kommun bistår gärna i arbetet med uppföljning och fortsatt utveckling.

Förslaget innebär stora förändringar och en kort implementeringstid. Det vore bra om implementeringen av den nya läroplanen genomförs vid övergångarna mellan stadier, även om det innebär att lärarna måste arbeta med två läroplaner under ett par år. Stödmaterial kommer att vara avgörande för en framgångsrik implementering.

Barn- och utbildningsnämnden delar bedömningen att riktlinjen om samarbete med hemmet för att utveckla skolans innehåll och verksamhet är för generell. Därför är nämnden positiv till att det nu preciseras vad detta samarbete ska omfatta. Detta kan i sin tur innebära att skolan behöver tydliggöra gränserna för rollfördelningen mellan skola och hem, vilket i sig kan få organisatoriska och kommunikativa konsekvenser.

Nämnden delar vidare utredningens bedömning att den nya läroplanens utformning kommer att innebära en ökad statlig styrning av skolan. Mot bakgrund av detta bör de

kommunala huvudmännen kompenseras för eventuella merkostnader, i enlighet med proportionalitetsprincipen.

Sammanfattande avslutning

Sammanfattningsvis välkomnar Lomma kommun förslaget till nya läroplaner och ser det som ett viktigt steg för att stärka skolans kunskapsuppdrag. Reformen innebär en omfattande förändring med målet att höja kvaliteten i undervisningen och skapa en mer likvärdig skola. Förslaget tydliggör också vad skolhuvudmän, skolor och inte minst lärarprofessionen förväntas leverera till eleverna – ett slags pedagogiskt löfte. Det handlar framför allt om att alla elever ska lära sig att läsa, skriva och räkna samt få med sig de grundläggande kunskaper som krävs för fortsatt utbildning och personlig bildning. Samtidigt ska varje elev ges möjlighet att utvecklas utifrån sina förutsättningar, vilket ställer höga krav på en varierad och professionell undervisningsrepertoar.

Barn- och utbildningsnämnden delar bedömningen att för att uppmuntra lärare att systematiskt och tillsammans pröva olika undervisningsmetoder och gemensamt utveckla sin profession, bör regeringen se till att exempel på god undervisning i olika ämnen, baserade på beprövad erfarenhet, tas fram och görs tillgängliga.

För att reformen ska bli framgångsrik är det avgörande att implementeringen sker i god tid och att skolhuvudmän och skolor får det stöd de behöver. Detta inkluderar tydliga riktlinjer, fortbildning för personalen och resurser för att anpassa skolornas organisation och arbetssätt. Läroplanen får inte bara bli en pappersprodukt utan måste bli ett använt verktyg i alla klassrum i Sverige.

Lomma kommun uppmanar regeringen att beakta dessa aspekter i det fortsatta arbetet och att säkerställa att reformen genomförs på ett sätt som främjar likvärdighet och kvalitet i hela skolsystemet. Lomma kommun står gärna till tjänst i det fortsatta arbetet genom en fortsatt dialog.

Lomma i maj 2025